

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponentní

Autorka práce: Bc. Šárka Poláková

Název práce: Mateřská centra jako provozovatelé „školek“

Autor posudku: Mgr. Magdaléna Klimešová

Práce se zaměřuje na fenomén hlídání dětí v mateřských centrech a v praktické části na analýzu těchto center v Libereckém kraji. Zjištění rozšiřují znalost o aktuálním fenoménu, kdy jsou mateřská centra využívána jako náhrada školek či jeslí, a přispívá tak do diskuze o řešení problému s umístěním předškolních dětí do zařízení denní péče.

Ústředním veřejně-politickým problémem autorka zvolila „nedostatek míst v mateřských školách, nedostatek zařízení jeselského typu, které spoluzpůsobují nedostatečnou možnost rodiče uplatnit se na trhu práce a dále riziko ohrožení rodiny chudobou“. Hlavním cílem práce je „zmapovat služby péče o děti bez účasti rodičů“ v mateřských centrech a spokojenost s těmito službami. Vymezení těchto cílů i na ně přehledně navazujících výzkumných otázek je v pořádku, ovšem s výjimkou cíle C3 („identifikovat možnosti změn legislativní úpravy na podporu poskytované služby MC – péče o děti bez účasti rodičů“, s. 4), který – vč. navazujících výzkumných otázek – předjímá řešení skrze legislativní nástroje a je tedy stavěn na předpokladu, že právě toto řešení je vhodné. Autorka toto sice ve výsledku dokazuje i na výsledcích dotazníkového šetření a situaci zná z praxe, ale přesto nejde o zcela korektní výzkumný postup.

Metodologie se opírá o kombinaci metod zpracovávajících jak sekundární data, tak o 4 rozhovory a dotazníkové šetření mezi mateřskými centry v Libereckém kraji a rodiči, kteří tato centra využívají. Tamtéž je situována také případová studie, kterou autorka vhodně zvolila za účelem získání hlubšího porozumění zkoumanému problému. Ten by však bylo vhodné jednoznačně vymezit i za pomoci podloženými konkrétními daty. Až v kapitole 4. autorka uvádí počty jednotlivých zařízení, nicméně schází informace o počtu nezařazených (a tedy odmítnutých) dětí ve státních zařízeních péče o předškolní děti (popř. více informací o kapacitách miniškolek).

Po formální stránce je práce na spíše podprůměrné úrovni. Čtenář může občas objevit překlep či vyšnití z větné vazby, dokonce několik hrubek, především ale je značně kostrbatá stylistika práce. Autorka také čtenáře provádí textem někdy redundantními deskripcemi (např. „Začnu ekonomickými podmínkami. Ale ještě než se těmito začnu zabývat, tak musím uvést, že...“). Jako problematické lze vnímat časté používání až nadměrně osobního ladění textu bez jakéhokoli podložení daty či literaturou (zkušenosti z pískoviště). Textu by slušel neutrálnější a odbornější tón, nejedná se o blog, ale o diplomovou práci. Problém se vyskytuje především v první třetině práce, následující kapitoly jsou již psané faktičtěji.

Strukturace práce je přehledná a logicky členěná. Čtenáři napomáhá při orientaci v textu. Informace se ovšem poměrně často opakují, zároveň je jeden z nejčastěji užívaných výrazů „jak jsem už uvedla“. V části prezentující výsledky šetření by bylo vhodné přeformulovat úvodní kapitoly (4.2 a 4.3), protože ve velké míře prezentují totožná data jako navazující kapitoly (4.2.1 a 4.3.1).

Využívané citace jsou zpravidla docela dlouhé (cca 1/3 stránky), jinak jsou ale zařazovány funkčně a text podporují. Literatura a zdroje užití v práci jsou dostačující. Poněkud netypické je zařazení kategorie „šedé literatury“ (kam jsou zařazeny diplomová práce a věcný záměr zákona). Zjištění, která autorka přináší, jsou podložena výstupy z výzkumné práce, argumentace je přesvědčivá a funkční. Autorka v textu dává najevo své preference a hodnotové založení. Vzhledem k poměrně silným názorům např. na selhání trhu, který podle ní má situaci řešit, by ovšem bylo záhodno stanovit v úvodu práce jednoznačně hodnoty, které autorka vyznává a které ovlivňují její práci.

Teoretická část práce je oproti praktické jednoznačně slabší. Jednak autorka pracuje s jediným konceptem a to konceptem trhu, státu a občanského sektoru jako regulátorů společnosti, jednak je

aplikuje někdy bez návaznosti na řešenou problematiku a navíc se (a to na více místech) dopouští generalizací, které nepodkládá (typu „Bohužel pro sociální oblast, začalo se prosazovat tržní hospodářství.“, s. 9). Teoretická východiska jsou velice stručná, bylo by vhodné je výrazněji rozvinout, aby mohla skutečně poskytnout oporu pro praktickou část.

Prezentace hlavních zjištění je členěna dle jednotlivých, vyjmenovaných otázek a je srozumitelná. Práce s daty je celkově na dobré úrovni, má ovšem několik problematických míst. V části vymezující řešenou problematiku najdeme ničím nepodložená tvrzení. V kapitole 3.1 pak autorka sice uvádí počty existujících zařízení a počty dětí, neprovádí ovšem žádnou analýzu ohledně kapacit a spokojuje se s tím, že odvozuje závěr o nedostatečných kapacitách předškolních zařízení a možnostech umístění dítěte do zařízení z vlastních zkušeností a „dle vyjádření rodinných příslušníků a známých“ (s. 37).

Pakliže dotazníkové šetření, či spíše anketa, čítá 11 respondentů, není vhodné výsledky uvádět v procentech, na to je vzorek příliš malý. Za pozornost stojí, že šíření dotazníku mezi rodiči autorka prováděla prostřednictvím sociální sítě Facebook.

Uvedené problémy jsou spíše formálního rázu. Práce přináší nová zjištění, která obohacují veřejnou politiku a rozšiřují poznání zkoumaného problému.

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „velmi dobře“.**

Datum: 10. 6. 2014

Podpis: